Tilastoarkisto
Statistikarkivet

Kansantalouden tilinpito

Nationalräkenskaperna
National Accounts
1990, 1. neljännes - 1:a kvartalet - 1st quarter

3.7.1990

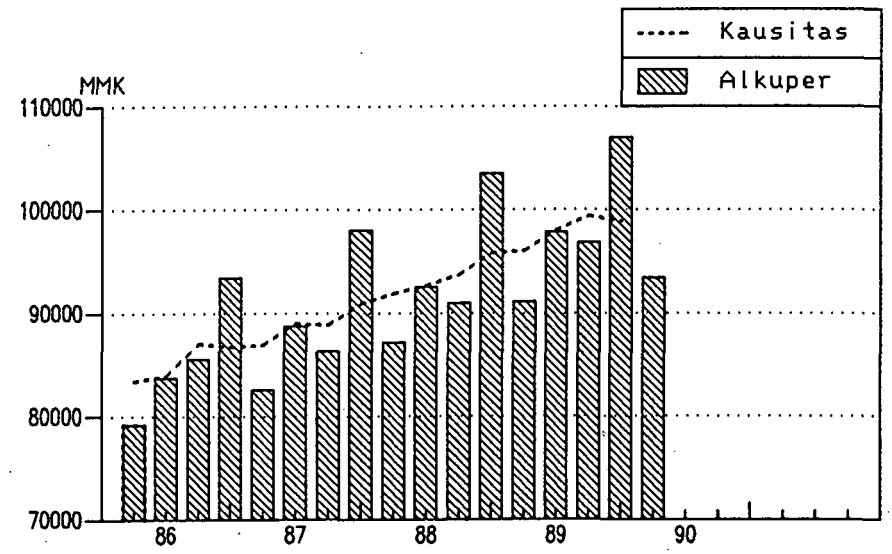

BRUTTOKANSANTUOTE 1/4-VUOSITTAIN V. 1985 HINNOIN

KATSAUS

Kokonaistuotanto kasvoi 2,5 prosenttia

Kokonaistuotannon kasvu hidastui vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Markkinahintaisen bruttokansantuotteen määrä kasvoi 2,5 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Nopeinta tuotannon kasvu oli maataloudessa ja talonrakennustoiminnassa. Tuotanto väheni metsätaloudessa, vähittäiskaupassa ja eräillä teollisuuden aloilla.

Tuottajahintainen bruttokansantuote kasvoi 3,1 prosenttia, eli hieman markkinahintaista bruttokansantuotetta enemmän. Tähän vaikutti hyödyketukipalkkioiden nopea kasvu maataloustuotannon ja -viennin kasvaessa.

Kysyntää ylläpitivät erityisesti investoinnit, joiden määrä kasvoi 10,8 prosenttia. Kulutusmenot kasvoivat enää 1,4 prosenttia.

Vaihtotaseen alijäämä syveni edelleen tammi-maaliskuussa ja oli viisi miljardia markkaa. Tuonnin määrä kasvoi runsaat kolme prosenttia ja viennin määrä väheni runsaat kaksi prosenttia. Erityisesti investointitavaroiden tuonti kasvoi. Kulutustavaroiden tuonti ei enää kasvanut. Paperiteollisuuden vienti väheni selvästi.

Nämä tiedot perustuvat Tilastokeskuksessa laadittuun neljännesvuosittaista taloudellista kehitystä kuvaavaan kansantalouden tilinpidon ennakkotilastoon. Ennakkotilasto perustuu 21.6.1990 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Tuotanto

Maataloustuotanto kasvoi varsin nopeasti. Maatalouden arvonlisäystä kasvatti - paitsi lihan ja maidon tuotannon selvä kasvu - myös itse tuotettujen rehujen lisääntynyt käyttö, mikä säästi kustannuksia.

Teollisuustuotanto kasvoi 1,5 prosenttia, mitä edesauttoi pääsiäisen ajoittuminen tänä vuonna huhtikuuhun. Työpäiväkorjattuna teollisuuden tuotanto olisi hieman vähentynyt.

Eniten kasvoi koneiden ja sähköteknisten tuotteiden valmistus. Paperiteollisuuden tuotanto väheni hieman, samoin hakkuut. Elintarvikkeiden valmistus kasvoi hieman ja sähkön tuotanto selvästi.

Talonrakennustoiminta jatkui edelleen ennätysvilkkaana, vaikka aloitettujen rakennustöiden määrä hieman vähenikin. Rakentamisen painopiste siirtyi liike- ja teollisuusrakennusten suuntaan.

Pankkilakko vähensi selvästi vähittäiskauppaa ja hidasti myös muiden palveluiden kasvua. Liikenteen kasvua ylläpiti tietoliikenne kuljetusten määrän pysyessä ennallaan.

Kulutus ja investoinnit

Yksityiset kulutusmenot kasvoivat tammi-maaliskuussa vain 0,7 prosenttia. Tähän vaikutti pankkilakon lisäksi uusien autojen myynnin selvä väheneminen viime vuodesta. Matkustusmenot kasvoivat edelleen selvästi.

Investoinnit kasvoivat edelleen nopeasti. Kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestoinnit kasvoivat 10 prosenttia. Rakennusinvestoinnit kasvoivat vielä enemmän, erityisesti tuotannolliset talonrakennusinvestoinnit. Julkisia investointeja lisäsivät Valtionrautateiden investoinnit, jotka aikaisemmin on kirjattu yksityisiin investointeihin.

Työllisyys, palkat ja hinnat

Työllisten määrä lisääntyi tammi-maaliskuussa yhdellä prosentilla. Työttömyysaste oli 3,4 prosenttia, kun se vuotta aikaisemmin oli 4,3 prosenttia.

Palkkasumma kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä yhdeksän prosenttia. Kuluttajahintaindeksi nousi 7,2 prosenttia. Koko kansantalouden hintatason nousun arvioidaan olleen 6,3 prosenttia mitattuna bruttokansantuotteen hintaindeksillä.

Bruttokansantuotteen kasvu eräissä maissa, prosenttia

	1989 I-IV	I	II	III	IV	1990 I
Suomi	5,0	4,5	5,7	6,4	3,4	2,5
Ruotsi	2,1	2,2	3,3	2,4	0,7	1,9
Norja	1,2	-2,4	2,0	2,8	2,5	2,8
Tanska	1,1	-0,2	2,8	1,7	0,2	..
Länsi-Saksa	3,4	3,6	4,2	2,7	3,3	4,6
Iso-Britannia	2,3	2,9	2,5	1,9	2,0	..
Ranska	3,7	3,7	4,1	3,5	3,5	..
Italia	3,2	3,4	3,4	3,0	2,8	..
Yhdysvallat	3,0	3,3	3,0	3,0	2,6	2,2
Japani	4,9	5,0	4,5	5,1	4,7	..

ÖVERSIKT

Totalproduktionen ökade med 2,5 procent

Totalproduktionens ökning avtog under årets första kvartal. Bruttonationalprodukten till marknadspris ökade med 2,5 procent jämfört med samma period året förut. Produktionsvolymen steg snabbast inom jordbruket och husbyggnadsverksamheten. Produktionsvolymen sjönk inom skogsbruket, detaljhandeln och vissa industribranscher.

Bruttonationalprodukten till producentpris ökade med 3,1 procent eller litet mer än bruttonationalprodukten till marknadspris. Orsaken var att de varuanknutna subventionerna ökade till följd av att jordbruksproduktionen och -exporten ökade.

Totalefterfrågan upprätthölls främst av investeringarna, som ökade med 10,8 procent. Konsumtionsutgifterna ökade med endast 1,4 procent.

Underskottet i bytesbalansen fördjupades ytterligare under januari-mars, det uppgick till fem miljarder mark. Importvolymen ökade med drygt tre procent och exportvolymen minskade med drygt två procent. Främst ökade importen av investeringsvaror. Importökningen av konsumtionsvaror upphörde. Pappersindustrins export minskade kännbart.

Dessa uppgifter grundar sig på nationalräkenskapernas kvartalsvisa förhandsstatistik över den ekonomiska utvecklingen som Statistikcentralen gjort upp. Förhandsstatistiken är uppgjord per 21.6.1990.

Produktionen

Jordbruksproduktionen ökade mycket snabbt. Förutom den ökade kött- och mjölkproduktionen ökade jordbrukets förädlingsvärde till följd av den ökande användningen av kostnadsbesparande självproducerat foder.

Industriproduktionen ökade med 1,5 procent vilket delvis berodde på att påsken i år inföll i april. Korrigerad enligt arbetsdag har industriproduktionen sjunkit något.

Mest ökade tillverkningen av maskiner och elektroniska produkter. Produktionen inom pappersindustrin och skogsavverkningen avtog något. Produktionen av livsmedel ökade litet medan elproduktionen ökade kännbart.

Den rekordlivliga husbyggnadsverksamheten fortsatte trots att antalet påbörjade nybyggnader minskade något. Tyngdpunkten inom byggnadsverksamheten försköts till affärs- och industribyggnader.

Bankstrejken försämrade tillväxten inom detaljhandeln och medförde att tillväxten av andra tjänster blev långsammare. Telekommunikationerna upprätthöll ökningen inom gruppen samfärdsel medan transportvolymen var oförändrad.

Konsumtionen och investeringarna

De privata konsumtionsutgifterna ökade i januari-mars med bara 0,7 procent. Orsaken var både bankstrejken och den kännbara nedgången i försäljningen av nya bilar jämfört med föregående år. Turistutgifterna ökade kännbart.

Investeringarna ökade fortsättningsvis snabbt. Maskin-, inventarie- och transportmedelsinvesteringarna ökade med 10 procent. Byggnadsinvesteringarna ökade ännu mer, främst de produktionsinriktade husbyggnadsinvesteringarna. Statsjärnvägarnas investeringar, som tidigare har bokförts som privata investeringar, ökade de offentliga investeringarna.

Sysselsättningen, lönerna och priserna

Antalet sysselsatta ökade med en procent i januari-mars. Det relativa arbetslöshetstalet var 3,4 procent medan det ett år tidigare var 4,3 procent.

Löneinkomsterna ökade med nio procent under det första kvartalet. Konsumentprisindexet ökade med 7,2 procent. Prisnivån inom totalekonomin beräknas ha stigit med 6,3 procent, mätt med prisindexet för bruttonationalprodukten.

Bruttonationalproduktens ökning i några länder, i procent

	1989 I-IV	I	II	III	IV	1990 I
Finland	5,0	4,5	5,7	6,4	3,4	2,5
Sverige	2,1	2,2	3,3	2,4	0,7	1,9
Norge	1,2	-2,4	2,0	2,8	2,5	2,8
Danmark	1,1	-0,2	2,8	1,7	0,2	..
Västtyskland	3,4	3,6	4,2	2,7	3,3	4,6
Storbritannien	2,3	2,9	2,5	1,9	2,0	..
Frankrike	3,7	3,7	4,1	3,5	3,5	..
Italien	3,2	3,4	3,4	3,0	2,8	..
Förenta Staterna	3,0	3,3	3,0	3,0	2,6	2,2
Japan	4,9	5,0	4,5	5,1	4,7	..

Taulukko 1.A HUOLTOTASE JA TYÖLLISYYS
Tabell FÖRSÖRJNINGSBALANS OCH SYSSELSÄTTNING
Table GROSS DOMESTIC PRODUCT AND EXPENDITURE AND EMPLOYMENT

Volyymin muutokset edellisestä vuodesta
Volymmässig förändring från föregående år
The change in the volume compared to previous year

1985 hintoihin priser prices	1990 I
Bruttokansantuote - Bruttonationalprodukt - Gross domestic product	2,5
- alkutuotanto - primärproduktion - primary production	2,8
- jalostuselinkeinot - sekundärproduktion - secondary production	3,6
- palveluelinkeinot - tjänster - services	2,9
Tavaroiden ja palvelusten tuonti - Import av varor och tjänster - Imports of goods and services	3,1
KOKONAISTARJONTA - TOTALUTBUD - TOTAL SUPPLY	2,7
Tavaroiden ja palvelusten vienti - Export av varor och tjänster - Exports of goods and services	-2,2
Kulutusmenot - Konsumtion - Final consumption	1,4
- yksityiset - privat - private	0,7
- julkiset - offentlig - government	3,2
Investoinnit - Investering - Gross fixed capital formation	10,8
- yksityiset - privat - private	10,9
- julkiset - offentlig - government	10,0
Varastot ja tilastovirhe, muutos - Lagerökning och statistiskt fel, förändring - Increase in stocks and statistical discrepancy 1)	0,4
KOKONAISKYSYNTÄ - TOTALEFTERFRÅGAN - TOTAL DEMAND	2,7
Työllisyys - Sysselsättning - Employment	
- työpäivät (milj.) - arbetsdagar (milj.) - working days (mill.)	139
- työlliset (1000 henkeä) - sysselsatta (1000 personer) - employed (1000 persons)	2421

1) Osuus (%) kokonaistarjonnasta - Andel (%) av totalutbudet - The share (%) of the total supply

Taulukko 1.B HUOLTOTASE
Tabell FÖRSÖRJNINGSBALANS
Table GROSS DOMESTIC PRODUCT AND EXPENDITURE

Arvonmuutokset edellisestä vuodesta
Värdeförändring från föregående år
The change in the value compared to previous year

Käypiin hintoihin Löpande priser Current prices	1990 I
Bruttokansantuote - Bruttonationalprodukt - Gross domestic product	9,0
Tavaroiden ja palvelusten tuonti - Import av varor och tjänster - Imports of goods and services	4,0
KOKONAISTARJONTA - TOTALUTBUD - TOTAL SUPPLY	7,9
Tavaroiden ja palvelusten vienti - Export av varor och tjänster - Exports of goods and services	-0,8
Kulutusmenot - Konsumtion - Final consumption	7,5
- yksityiset - privat - private	6,7
- julkiset - offentlig - government	9,7
Investoinnit - Investering - Gross fixed capital formation	17,9
- yksityiset - privat - private	17,9
- julkiset - offentlig - government	17,9
Varastojen lisäys ja tilastovirhe, muutos - Lagerökning och statistiskt fel, förändring - Increase in stocks and statistical discrepancy 1)	0,1
KOKONAISKYSYNTÄ - TOTALEFTERFRÅGAN - TOTAL DEMAND	7,9

1) Osuus (%) kokonaistarjonnasta - Andel (%) från totalutbudet - The share (%) of the total supply

Taulukko 2. TUOTANTO TOIMIALOITTAIN
Tabell PRODUKTIONEN ENLIGT NÄRINGSGREN
Table GROSS DOMESTIC PRODUCT

Volyymin muutokset edellisestä vuodesta
Volymmässig förändring från föregående år
The change in the volume compared to previous year

1985 hintoihin priser prices	1990 I
Maatalous - Jordbruk - Agriculture	15,6
Metsätalous - Skogsbruk - Forestry	-3,9
Teollisuus - Tillverkning - Manufacturing	1,4
- puu- ja paperi - trä och papper - wood and paper	0,4
- metalli - metall - metal	2,5
- muu - övrig - other	0,9
Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto - El-, gas- och vattenförsörjning - Electricity, gas and water	7,0
Rakennustoiminta - Byggnadsverksamhet - Construction	10,6
- talonrakennustoiminta - husbyggnadsverksamhet - building construction	13,4
- maa- ja vesirakennustoiminta - anläggningsverksamhet - other construction	1,5
Liikenne - Samfärdsel - Transport and communication	2,6
Kauppa - Handel - Trade	-0,5
Valtio ja kunnat - Staten och kommuner - Central and local government services	2,9
Muu toiminta - Övrig verksamhet - Other activities	4,3
BRUTTOKANSANTUOTE YHTEENSÄ - BRUTTONATIONALPRODUKTEN SAMMANLAGT - TOTAL DOMESTIC PRODUCTION	2,5
siitä: yrittäjätoiminta ilman asuntojen omistusta därav: näringslivet exkl. bostadsförvaltning of which: industries excl. owner-occupied dwellings	3,1

Taulukko 3. INVESTOINNIT
Tabell INVESTERINGAR
Table GROSS FIXED CAPITAL FORMATION

Volyymin muutokset edellisestä vuodesta
Volymmässig förändring från föregående år
The change in the volume compared to previous year

1985 hintoihin priser prices	1990 I
Talo- sekä maa- ja vesirakennukset - Byggnader och anläggningar - Building and other construction	11,5
siitä: asuinrakennukset därav: bostadsbyggnader of which: residential buildings	5,5
Koneet ja laitteet - Maskiner och inventarier - Machinery and other equipment	10,0
YHTEENSÄ - TILLSAMMANS - TOTAL	10,8
- yksityinen - privat - private	10,9
- julkinen - offentlig - government	10,0

Taulukko 4. YKSITYISET KULUTUSMENOT
Tabell PRIVATA KONSUMTIONSUTGIFTER
Table PRIVATE FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE

1985 hintoihin års priser prices	
Kestävät tavarat - Varaktiga varor - Durable goods	-16,1
Puolikestävät tavarat - Halv-varaktiga varor - Semi-durable goods	1,9
Lyhytikäiset tavarat - Icke-varaktiga varor - Non-durable goods	1,1
Palvelukset - Tjänster - Services	4,1
Muut menot - Övriga utgifter - Other expenditure	13,3
YKSITYISET KULUTUSMENOT - PRIVATA KONSUMTIONSUTGIFTER - PRIVATE FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE	0,7

Taulukko 5. KANSANTULO
Tabell NATIONALINKOMST
Table NATIONAL INCOME

Käypiin hintoihin
Löpande priser
Current prices

Arvonmuutokset edellisestä vuodesta
Värdeförändring från föregående år
The change in the value compared to previous year

	1990
	I
Palkat - Löner - Wages and salaries	9,0
Työnantajain sosiaaliturvamenot - Arbetsgivarnas socialskydds-utgifter - Employers' contribution to social security schemes	16,6
Toimintaylijäämä - Driftsöverskott - Operating surplus	1,4
KANSANTULO (sis. tuotannontekijätulot ulkomailta, netto) NATIONALINKOMSTEN (inkl. faktorinkomster från utlandet, netto) NATIONAL INCOME (incl. factor incomes from abroad, net)	7,9

Tilastokeskus
Statistikcentralen

SVT

Kansantalous 1990:11
Nationalräkenskaper
National Accounts

PL-PB 504
00101 Helsinki-Helsingfors

Virkalähetys
Tjänsteförsändelse

Kansantalouden tilinpito

Nationalräkenskaperna
National Accounts
1990, 1. neljännes - 1:a kvartalet - 1st quarter

SVT *Suomen Virallinen Tilasto*
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Central Statistical
Office of Finland

National Accounts
1990:11

Tiedustelut - Förfrågningar
Leena Glad
Olli Savela
(90) 17 341

Julkaisujen myynti:

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
Puh. (90) 173 41

Försäljning:

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
Tel. (90) 173 41

Hinta — Pris

30 mk

ISSN 0784-8331
= Kansantalous
ISSN 0784-9591